

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

KLASSZIKUS HANGSZERMŰVÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: klasszikus hangszerművész (Classical Musical Instrumental Performance)

2. A mesterképzési szakon szerorzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölését: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség:

okleveles zongoraművész
okleveles zongorakísérő-korrepetitor
okleveles orgonaművész
okleveles csembalóművész
okleveles hárfaművész
okleveles gitárművész
okleveles cimbalomművész
okleveles harmonikaművész
okleveles hegedűművész
okleveles mélyhegedűművész
okleveles gordonkaművész
okleveles gordonművész
okleveles fuvolaművész
okleveles oboaművész
okleveles klarinétművész
okleveles szaxofonművész
okleveles fagottművész
okleveles kürtművész
okleveles trombitaművész
okleveles harsonaművész
okleveles tubaművész
okleveles ütőhangszerművész

szakképzettség angol nyelvű megjelölése:

Pianist
Piano Accompanist and Repetitor
Organist Harpsichord player
Harpist
Guitarist Cimbalom/Dulcimer player
Accordion player
Violinist
Violist
Cellist
Double
Bassist
Flautist
Oboist
Clarinetist

Saxophonist
Bassoonist
Horn Player
Trumpeter
Trombonist
Tubist
Percussionist

választható szakirányok:

zongora, zongorakísérő-korrepetitor, orgona, csembaló, hárfa, gitár, cimbalom, harmonika, hegedű, mélyhegedű, gordonka, gordon, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott, kürt, trombita, harsona, tuba, ütőhangszer

3. Képzési terület: művészet

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: az előadó-művészet alapképzési szak bármely szakiránya és az alkotóművészet és muzikológia alapképzési szak bármely szakiránya és a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű zeneművészeti szakok.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiemelten gyakorlatorientált (70-80 százalék)

a diplomamunka készítéséhez (diplomahangversenyhez) rendelt kreditérték: 15 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 60 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 212/0215

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja hangszerművészek képzése, akik a klasszikus hangszeres előadó-művészet terén szerzett zenei, technikai, valamint specializált elméleti ismereteik birtokában képesek professzionális szintű hangszeres zenei előadó-művészeti tevékenység végzésére, a zenei, illetve a művészeti és a kulturális élet különböző színterein. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A hangszerművész

a) tudása

- Specializált ismeretekkel rendelkezik a klasszikus hangszeres előadó-művészettel kapcsolatos zenei elméleti, történeti háttérrel, a zeneirodalom speciális területeinek fontosabb alkotásairól.
- Magas szinten ismeri a mélyebb zenei műismerethez vezető módszereket, analitikus eszközöket.
- Specializált ismeretekkel rendelkezik a zenei előadó-művészeti, illetve a szólóművészi tevékenységgel kapcsolatos menedzsment elveiről, szempontjairól és szerzői jogról.
- Specializált ismeretekkel rendelkezik a hangszeres előadó-művészetre vonatkozó etikai szabályokról.

b) képességei

- Képes az általa tanult és más zeneművek önálló értékelésére, azok stíláriis, kompozíció-technikai, esztétikai kontextusában.
- Hagyományos és speciális notációjú kottaképeket egyaránt helyesen értelmez.
- Elméleti ismeretei alapján képes saját előadó-művészetével kapcsolatban szóban vagy írásban kifejezni gondolatait.
- Önállóan vagy csoportosan (illetve más művészeti ágak szereplőivel együttműködésben) végzett zenei előadó-művészeti tevékenysége kapcsán képes saját művészeti tevékenységébe más művészeti ágak elemeit beemelni; az együttműködés során hatékony kommunikációra képes.
- Képes érvényesíteni előadó-művészeti tevékenységének feltételrendszerére, megfelelő körülményeire vonatkozó önálló elvárásait; ennek érdekében hatékonyan, meggyőzően kommunikál.
- Képes a zenei és kulturális intézményeiben a szakmai illetékességének megfelelő irányítási tevékenységet végezni.
- Képes alkalmazni a klasszikus hangszeres előadó-művészet etikai normáit.

c) attitűdje

- Nyitott a zenei előadó-művészeti tevékenységgel kapcsolatos kérdések elméleti megközelítésére.
- Kiforrott kritikai érzéssel viszonyul a különböző stílusirányzatokhoz, zeneművekhez.
- Aktívan keresi a csoportos zenei, az összművészeti vagy multidiszciplináris produkciókban való részvétel lehetőségét.
- Nyitott saját zenei előadó-művészeti tevékenységének szélesebb társadalmi körben történő megismertetésére.
- A klasszikus hangszeres előadó-művészet etikai normáit betartja.
- A szakirány szerinti hangszeres tudását hatékony gyakorlással folyamatosan karban tartja, fejleszti.
- Törekszik arra, hogy az előadott zeneművek stílusa és műfaja tekintetében előadóművészi gyakorlata minél szélesebb kört öleljen fel vagy specializálódjon.
- Kiforrott kritikai érzéssel viszonyul saját és mások előadó-művészeti teljesítményéhez, a különböző előadói gyakorlatokhoz, konkrét zenei produkciókhoz.
- Zenei gondolkodását magas fokú kreativitás jellemzi.

d) autonómiája és felelőssége

- Hangszeres előadó-művészeti tevékenységével kapcsolatos zenei ismereteit elméleti háttérismeretek közvetítésével is megosztja másokkal.

- Folyamatosan, a saját előadó-művészeti tevékenységének területén túl is figyelemmel kíséri a zenei élet eseményeit, a zenei multimédiás-, kotta- és könyvkiadást, az írásos zenei publikációkat.
- Törekszik előadó-művészeti produkciói célközönségének kiválasztására, a produkciók célközönséghez történő eljuttatására, a közönségnevelésben való részvételre.
- Elkötelezett a zenei előadó-művészet etikai normái iránt.

8.1.2. A szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

8.1.2.1. A zongora, a zongorakísérő-korrepetitor, az orgona, a csembaló, a hárfa, a gitár, a cimbalom, a harmonika, a hegedű, a mélyhegedű, a gordonka, a gordon, a fuvola, az oboa, a klarinét, a szaxofon, a fagott, a kürt, a trombita, a harsona, a tuba, az ütőhangszer szakirányon továbbá a zongoraművész, az orgonaművész, a csembaloművész, a hárfaművész, a gitárművész, a cimbalomművész, a harmonikaművész, a hegedűművész, a mélyhegedűművész, a gordonkaművész, a gordonművész, a fuvolaművész, az oboaművész, a klarinétművész, a szaxofonművész, a fagottművész, a kürtművész, a trombitaművész, a harsonaművész, a tubaművész, az ütőhangszerművész

a) tudása

- Behatóan ismeri a szakirány szerinti hangszerjátékhoz tartozó zenei tudáselemeket, technikai eszköztárat.
- A szakirány szerinti hangszerjátékra vonatkozóan széleskörű stílus-, műfaj- és előadásmód-ismerete van.
- Szerteágazó ismeretei vannak a pódiumszereplés sajátos követelményeiről, valamint a szakirány szerinti hangszer nagy mestereinek művészetéről.
- A szakirány szerinti hangszerjáték vonatkozásában magas szintű ismereti vannak a lapról, a játék módjáról.
- Gyakorlatban elsajátította a szakirány szerinti hangszeres szóló-, kamarazenei, illetve - amennyiben az adott szakirány szerinti hangszer esetében jellemző - zenekari irodalom jelentős részét, széleskörű rálátása van a repertoár más részeire.
- Specializált ismeretekkel rendelkezik a szakirány szerinti hangszeres művészi tevékenysége alapjául szolgáló forrásokról (kották, könyvek) és azok fellelhetőségéről, a repertoár speciális részei felkutatásának módjáról, lehetőségeiről.
- Mélyreható ismeretei vannak a szakirány szerinti hangszeres szólóművek, illetve a szakirány szerinti hangszeres szólamot tartalmazó művek egyéni és csoportos munka során történő elsajátításának folyamatáról, sajátos követelményeiről, a gyakorlási módszerekről, próbatechnikákról.

b) képességei

- Képes a szakirány szerinti hangszeres zeneműveket szólolistaként vagy zenei együttesek tagjaként, pódiumhelyzetben, valamint stúdió- vagy más környezetben egyaránt, professzionális szinten, magabiztosan, megfelelő ízléssel, stílushű előadásmóddal, megjelenítő erővel, élményt szerzően megszólaltatni.
- A tanulmányai során elsajátított hangszeres tudásra támaszkodva, felhalmozott művészi eszköztárából adekvát módon választva képes koncentrált, illetve váratlan előadói helyzetek, új megközelítést igénylő feladatok fölényes megoldására.
- Képes összetett zenei anyagokat első látás után megszólaltatni (lapról játék), transzponálni a szakirány szerinti hangszeren.
- Elsajátított repertoárjába tartozó zeneműveket, hangszeres szólamokat képes hosszabb idő eltelte után, rövidebb idejű felkészülés eredményeként is ismét megszólaltatni.
- Képes hangszeres repertoárjának bővítésére.

- A szakirány szerinti hangszeres szólóművek, illetve a szakirány szerinti hangszeres szólóamot tartalmazó művek elsajátítása során képes a folyamat időbeli megtervezésére, gyakorlási metódusok kialakítására, önálló továbbfejlesztésére, csoportos munka során az alkalmazkodó részvételre.

c) attitűdje

- A szakirány szerinti hangszeres repertoárját folyamatosan bővíti, specializálja.

d) autonómiája és felelőssége

- Hangszerművészi elkötelezettsége, művészi karaktere, irányultsága egyértelműen kialakult. Hangszeres előadó-művészi produkcióit önálló művészi elképzeléseinek érvényre juttatásával valósítja meg.
- Egyéni teljesítményét a zeneművészeti szakmai minőségi elvárásokkal összhangban tartja. Rendszeresen kezdeményezi különböző szóló- vagy együttes zenei előadó-művészeti produkciók létrehozását, azokban irányító, formáló szerepet tölt be.
- A szakirány szerinti hangszeres repertoárját önállóan, értékfeltáró és értékmeőrző szemlélettel választja meg.
- Egyéni és csoportos munka eredményeként megvalósuló zenei produkciók iránt egyaránt felelősséget érez.

8.1.2.2. Az orgona szakirányon továbbá az orgonaművész

a) tudása

- Szerteágazó ismeretei vannak az orgonaépítészetről, történelmi stílusokról, az egyes korszakok legjelentősebb hangszerkészítőinek életművéről, azok technikai innovációról és hangzásbeli újításairól.
- Magas szintű zenei és technikai ismeretei vannak a zongorajátékról, annak orgonajátékhoz való sajátos viszonyáról, gyakorlatban elsajátította a zongora szólórepertoár közepnehéz és nehezebb műveinek egy részét.

b) képességei

- Egy adott orgona adottságainak felmérésével képes annak megítélésére, hogy azon milyen művek szólaltathatók meg.
- Képes közepnehéz zongoraművek, nehezebb zongorakíséretre megszólaltatására.

c) attitűdje

- Nyitott orgonaépítészeti, orgonatörténelmi ismereteinek orgonaművészi tevékenységében való szélesebb körű alkalmazására.
- Törekszik arra, hogy hangszeres előadó-művészi tevékenységében elsősorban zongorakíséretre vonatkozóan a zongorajáték is helyet kapjon.

d) autonómiája és felelőssége

- Elkötelezett az orgonaállomány állagmegővésének, régi hangszeres felújításának, újak építésének előmozdításában.
- Közepnehéz zongorakíséretet önálló felkészülés alapján sajátít el és vesz részt azok megszólaltatásában.

8.1.2.3. A cimbalom és a harmónika szakirányon továbbá a cimbalomművész és a harmonikaművész

a) tudása

- Behatóan ismeri a szakirány szerinti hangszer felépítését, karbantartásának, javításának alapvető eszközeit, módját.

b) képességei

- Képes a szakirány szerinti hangszerben keletkezett hibák felismerésére, feltárására, a hangszer általános karbantartására, alapvető javítási munkálatainak elvégzésére.

c) attitűdje

- Nyitott a szakirány szerinti hangszer felépítésének, működési elvének minél teljesebb körű, részletesebb megismerésére.

d) autonómiája és felelőssége

Hangszere állagmegóvásában, javításában önállóan tevékenykedik.

8.1.2.4. A zongorakísérő-korrepetitor szakirányon továbbá a zongorakísérő- korrepetitor

a) tudása

- Behatóan ismeri a zongorajátékhoz, elsősorban a zongorakísérekhez tartozó zenei tudáselemeket, technikai eszköztárat.
- Széleskörű stílus-, műfaj- és előadásmód-ismerettel rendelkezik a hangszeres és vokális zeneművek terén egyaránt.
- Szerteágazó ismeretei vannak a zongorakísérői színpadi szereplés sajátos követelményeiről. Magas szintű ismeretekkel rendelkezik a lapról játék gyakorlati módszereiről.
- Specializált ismeretekkel rendelkezik a különféle partitúrák, különösen a hangszeres versenymű-, opera- és oratóriumpartitúrák felépítéséről, az azok zongorán történő megszólaltatásához szükséges rendezőelvekről.
- Ismeri a continuo-játék elméletét és gyakorlati alkalmazásának módjait.
- A continuo-játékhoz és más kísérekhez szükséges mértékű ismeretei vannak a csembalójáték hangszerkezelési, technikai elemeiről.
- Gyakorlatban elsajátította a hangszeres és vokális zongorakíséretes, illetve kamarazenei, zenekari irodalom műveinek széles körét, átfogó ismeretei vannak a repertoár más részeiről.
- Specializált ismeretekkel rendelkezik a zongorakísérő-korrepetitori tevékenysége alapjául szolgáló forrásokról (kották, könyvek) és azok fellelhetőségéről, a repertoár speciális részei felkutatásának módjáról, lehetőségeiről.
- Széleskörű ismeretei vannak a hangszeres és vokális zongorakíséret sajátos követelményeiről, a művek elsajátításának folyamatáról, a különböző egyéni és csoportos gyakorlási módszerekről, próbatechnikákról.

b) képességei

- Képes hangszeres, énekes szólisták zongorakísérőjeként, pódiumhelyzetben (hangversenyeken, opera- és színházi előadásokon, rendezvényeken, zenei versenyeken), valamint stúdió- vagy más környezetben (zenekari próbajátékok, próbaéneklések, oktatás alkalmával) különböző zongorakísérek professzionális szintű, művészi színvonalú megszólaltatására.
- Képes zenekari zongora- és csembalószólamok, kórusmű-kisérek professzionális szintű megszólaltatására.
- Képes a zongorakísérői feladatok sajátos - koncentrált, illetve váratlan - előadói helyzeteinek fölényes megoldására.
- Képes nehezebb zongorakísérek első látás után történő, műhelymunka-szintű megszólaltatására.
- Elsajátított repertoárjába tartozó zongorakíséreteket, szólamokat képes hosszabb idő eltelte után, rövidebb idejű felkészülés eredményeként is ismét megszólaltatni.
- Képes a zongorakísérő-korrepetitori tevékenysége alapjául szolgáló források (kották, könyvek) felkutatására, elérésére.

- A zongorakísérettel előadott művek elsajátítása során képes a folyamat időbeli megtervezésére, gyakorlási metódusok kialakítására, továbbfejlesztésére, a közös munka során muzsikuspartneréhez való nagyfokú alkalmazkodásra.

c) attitűdje

- Zongorakísérői repertoárját a teljesítendő feladatokhoz igazítva gyakorlatban bővíti, specializálja.
- Zongorakísérőként megfelelő érzékenységgel viszonyul az általa kísért hangszeres vagy énekes szólisták sajátos, illetve egyéni előadásmódjához.

d) autonómiája és felelőssége

- A zongorakísérő-korrepetitori tevékenység iránti elköteleződése egyértelműen kialakult. Egyéni teljesítményét a muzsikuspartnerének minőségi elvárásaival és az általános szakmai elvárásokkal egyaránt összehangban tartja.
- Csoportos előadó-művészeti produkcióinak hangszeres szólamát önálló felkészüléssel sajátítja el.
- Repertoárja megválasztásának fő szempontjai az általa kísért hangszeresekhez vagy énekesekhez való alkalmazkodás, valamint az értékfeltáró és értékmegőrző szemlélet.
- Korrepetitori munkája során alkalmazkodik muzsikuspartnerének munkamódszereihez, munkatempójához, művészi elképzeléseihez, ugyanakkor a közös munkában építő jellegű szakmai iránymutatásokat ad.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: a hangszeres (szóló) előadó-művészet kapcsolódása a kultúra és a művészeti élet különböző területeihez 3-31 kredit;

a zeneművészet elméleti, történeti területei 10-34 kredit.

9.1.2. A szakirányok tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya

zongora, csembaló, gitár, harmonika, cimbalom szakirány:

a szakirány szerinti szólóhangszeres előadó-művészet 25-55 kredit,

a szakirány szerinti hangszeres együtttjáték 8-32 kredit;

zongorakísérő-korrepetitor szakirány:

hangszeres és énekes zongorakíséret és elméleti háttere 28-64 kredit,

társhangszer és hangszeres együtttjáték 4-24 kredit;

orgona szakirány:

orgona szólóhangszeres előadó-művészet és specifikus hangszerismeret 25-55 kredit,

hangszeres együtttjáték 3-19 kredit,

zongora hangszerjáték 4-14 kredit;

hárfa, hegedű, mélyhegedű, gordonka, gordon, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott, kürt, trombita, harsona, tuba, ütőhangszer szakirány:

a szakirány szerinti szólóhangszeres előadó-művészet 18-50 kredit,

a szakirány szerinti kamarazenei és zenekari hangszerjáték 4-48 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a felsőoktatási intézmény tantervében meghatározottak szerinti hangversenyezés.